

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2023

УДК 61:378(043.2)

3-12

Відповідальна за випуск — д. е. н., доц. В. І. Борщ

Редакційна колегія:

В. Г. Марічереда, д. мед. н., проф.,
С. Г. Котюжинська, д. мед. н., проф.,
Л. М. Унгурян, д. фарм. н. проф.
Т. В. Чабан, д. мед. н., проф.,
А. І. Гулюк, д. мед. н., проф.
І. П. Анненкова, д. пед. н., доц.,
В. І. Борщ, д. е. н., доц.
Е. С. Бурячківський, к. мед. н., доц.,
Н. Л. Кусик, к. е. н., доц.,
К. М. Усиченко, к. мед. н.,
Ю. Ю. Петровський, к. мед. н.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Одеського національного
медичного університету МОЗ України
Протокол № 3 від 31.01.2023 р.*

Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі :
3-12 наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю.
Одеса, 18–20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред.
д. мед. н., проф. В. Г. Марічереда. [Електронне видання]. –
Одеса : ОНМедУ, 2023. – 616 с.
ISBN 978-966-443-123-8

Матеріали конференції, присвяченої забезпеченню якості
освіти у вищій медичній школі, містять тези доповідей учасни-
ків.

УДК 61:378(043.2)

ISBN 978-966-443-123-8

© Одеський національний
медичний університет, 2023

Мельник Владислав Леонідович,
кандидат медичних наук, асистент кафедри
післядипломної освіти лікарів стоматологів

Шевченко Василь Кирилович,
кандидат медичних наук, асистент кафедри
післядипломної освіти лікарів стоматологів

Костиренко Олексій Петрович,
кандидат медичних наук,
асистент кафедри терапевтичної стоматології

МЕТОДИ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ

Полтавський державний медичний університет

На амбулаторному стоматологічному прийомі нагальним питанням є надання допомоги пацієнтам при виникненні невідкладних станів: гіпертонічний криз, алергічні реакції на медикаментозні засоби, колапс. Це потребує від практикуючого лікаря комплексних знань, клінічного мислення та практичних навичок, в процесі формування яких виділяють теоретичні та практичні етапи [1]. Однією з умов тренінгу є його багаторазове повторення, в результаті чого дії трансформуються, їх виконання доводиться до автоматизму і вони перетворюються в навички. Важливе значення в навчанні і тренуванні надається спеціальним технічним пристроям — тренажерам-симуляторам. Їх використання важливо не тільки для формування конкретних мануальних вмінь, але й для моделювання певних клінічних ситуацій з метою адекватного реагування на них [2].

Симуляційна форма навчання передбачає використання манекенів або статистів, що дозволяє сформувати стійкий алгоритм дій та відпрацювання командної роботи в імітованій конкретній ситуації [3,4]. Теоретичні основи симуляційного навчання були сформульовані Девідом Габа, який визначив симуляцію на моделювання різних аспектів реального світу в інтерактивному режимі [5].

На кафедрі післядипломної освіти лікарів-стоматологів Полтавського державного медичного університету в навчальному процесі впро-

ваджені інтерактивні методики надання невідкладної допомоги які дозволяють збільшити відсоток засвоєння практичного матеріалу, особливо коли мова йде про навчання реанімаційним заходам на основі симуляційних сценаріїв: при зупинці серця, раптовій коронарній та гострій серцевій недостатності використовується тренінг з серцево-легеневої реанімації (СЛР). Він включає правові аспекти згідно чинного законодавства України, розшифрування певних термінів, таких як здоров'я, хвороба, критичний стан; анестезіологія, реаніматологія, етапність, особливості ознак клінічної смерті та її часовий фактор [6,7,8].

Навчання лікарів-інтернів проводиться на базі Центрального навчально-тренінгового центру при Полтавській обласній клінічній лікарні ім. М. В.

Скліфосовського сертифікованими викладачами згідно методичних розробок кафедри. Оптимальна кількість слухачів групи — 10–12 осіб. На теоретичній частині керівник представляє мету, план заняття, у логічній послідовності викладає матеріал. Теоретична частина представлена мультимедійною презентацією. На практичній частині він визначає рівень володіння клінічними навичками лікарів-стоматологів, навчає роботі на електронних муляжах, моделює реальні симуляційні сценарії. Лікарі вирішують поставлені завдання і відпрацьовують практичні мануальні навички з базових реанімаційних заходів при роботі в команді. На фантомах-симуляторах лікарі-інтерни знайомляться з елементами роботи реанімаційної бригади при наданні невідкладної допомоги пацієнту з термінальним станом. Наприклад, при зупинці серця застосовують методики серцево-легеневої реанімації (СЛР). Одночасно лікарями-інтернами проводиться штучна вентиляція легень (ШВЛ) з видихом в рот або ніс (маску) в ділянці голови фантома, моделюється правильність постановки повітроводу. При цьому перевіряється постановка ларингоскопа у ротоглотку та введення ларингеальної трубки або накладання ларингеальної маски. Лікарі відпрацьовують роботу з мішком Амбу. Інструктор перевіряє правильність виконання кожного прийому.

В тренінговому центрі викладачі впроваджують наступні форми симуляційного навчання: тренінг-семінари, командні заняття, конкурсні змагання з проведення серцево-легеневої реанімації. Заняття завершується проведенням аналізу тренінгових маніпуляцій. Завдяки цифровим показникам електронних пристроїв манекенів є можливість більш якісно оцінити роботу кожного лікаря-інтерна і команди в ці-

лому з подальшим детальним аналізом допущених помилок та усуненням недоліків.

Практичний тренінг із застосуванням сучасних електронних манекенів і комп'ютерною обробкою результатів виконаних маніпуляцій сприяє підвищенню компетенції лікарів-стоматологів у наданні допомоги при невідкладних станах, дає можливість впевненого застосування отриманих знань для підвищення якості медичної допомоги пацієнтам.

Список літератури

1. Богашова Л. Я., Мельник В. Л., Чміль В. М., Шевченко І. Б. Невідкладна допомога в хірургічній стоматології. Полтава, 2006. 140 с.

2. Етапи формування навичок. Тренування і тренажери. URL : <http://psyera.ua/etapy-formirovaniya-navykov-trenirovka-i-trenazhery-929.htm>

3. Льовкін О. А., Рязанов Д. Ю., Серіков К. В. Форми симуляційного навчання лікарів-слухачів, лікарів-інтернів, середнього медичного персоналу та парамедиків. *Медицина невідкладних станів*. 2016. № 5 (76). С. 94–97.

4. Єхалов В. В., Слива В. І., Станін Д. М. [та ін.] Принципи підготовки лікарів різних спеціальностей з циклу «Невідкладні стани». *Медицина невідкладних станів*. 2011. № 4. С. 124–129.

5. Омельчук М. А. Методика використання симуляційного навчання у процесі формування компетентності з надання першої долікарської допомоги у провізорів. *Вісник Черкаського університету*. 2016. Вип. № 10. С. 118–123.

6. Наказ МОЗ України від 15 січня 2014 року № 34. Уніфікований клінічний протокол екстреної медичної допомоги «Раптова серцева смерть». URL: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-ta-vprovadzhennja-mediko-technologichnih-d-doc189851.html>.

7. Bhanji F., Donoghue A. J., Wolff M. S. et al. Part 14: Education: 2015 American Heart Association Guidelines Update for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care. *Circulation*. 2015. Vol. 132, 18 Suppl. 2. Pp. 561–573.

8. Bhanji F., Mancini M. E., Sinz E. et al. Part 16: education, implementation, and teams: 2010 American Heart Association Guidelines for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care. *Circulation*. 2010. Vol. 122, 18 Suppl. 3. Pp. 920–933.

Мацегора Ніна Анатоліївна, Капрош Антоніна Вікторівна ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В МЕДИЧНИХ ЗВО.....	348
Мельник Владислав Леонідович, Шевченко Василь Кирилович, Костиренко Олексій Петрович МЕТОДИ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ	352
Могильник Антон Ігорович НОВІТНІ МЕДИЧНІ І ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МЕДИЧНИХ КАДРІВ В УКРАЇНІ	355
Огоренко Вікторія Вікторівна, Шустерман Тамара Йосипівна, Ніколенко Алла Євгенівна КЕЙС-МЕТОД ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ СПОСІБ ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГУ З ПЕРШОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ В КРИЗОВІЙ СИТУАЦІЇ «ІСТЕРИКА» ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ	359
Онуфрієнко Оксана Вікторівна ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ	362
Первак Михайло Павлович, Сисоева Інна Вікторівна, Караконстантин Денис Федорович ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ МЕТОДИКИ «СТАНДАРТИЗОВАНИЙ ПАЦІЄНТ»	364
Прокопенко Вікторія Вікторівна, Хрептак Наталія Вікторівна ІНТЕРАКТИВНО-СИМУЛЯЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН.....	367